

SÄÄKSISÄÄTIÖN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2012

1. Yleistä

Vuosi 2012 oli säätiön 23. toimintavuosi.

Säätiön työnkuva muuttui jonkin verran vuoteen 2011 verrattuna. Muutos aiheutui lähinnä siitä, että säätiölle hyväksyttiin vuoden aikana kaksi uutta laajahkoa kehittämishanketta. Muilta osin toiminta noudatti pääpiirtein aikaisempien vuosien suuntalinjoja. Vuosi oli erittäin työntäyteinen. Itse asiassa nyt liikutaan työmäärältään hyvin lähellä sitä rajapintaa, jota ei juurikaan voida kasvattaa enää mihinkään suuntaan harrastajapohjaisena talkootyönä.

Säätiön tärkein tehtävä on varojen kerääminen lajin suojelutyön rahoitustukea varten. Tässä onnistuttiin kenties hieman paremmin kuin parina edellisenä vuonna. Perustehtäviin lukeutuvia muita, jo vakiintuneita toimintamuotoja olivat apurahojen jakaminen, suojeluinformaation välittäminen kansalaisille, monimuotoinen yhteistyö eri yhdistysten, yritysten, koulujen ja viranomaisten kanssa. Tärkeäksi perustehtäväksi on yhä enenevässä määrin katsottava säätiön yleisten toimintaedellytysten luominen ja hallinnon kehittäminen.

Pohtiolammen sääksikeskuksen eri toimintoja ylläpidettiin aikaisempien vuosien tapaan yhteistyössä Taigabird Oy:n kanssa.

Vuoden aikana käynnistettiin siis kaksi laajahkoa suojeluhanketta. Ensin vireille saatiin Kanta-Hämeen maakuntalinnun suojeluhanke 2012 -2013 (toimintaryhmä Linnaseutu ry). Hieman myöhemmin keväällä käynnistyi Kainuun Sääksen tekopesäohjelma 2012 – 2013 (toimintaryhmä Oulujärvi ry). Molempiin hankkeisiin onnistuttiin siis hakemaan pieni EU-tuki.

2. Säätiön hallitus, työvaliokunta ja muu henkilöstö vuonna 2013

2.1 Säätiön hallitus

Ilmari Häkkinen; puheenjohtaja, Hämeenlinna (Kanta-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry)

Sami Lyytinen; varapuheenjohtaja, Yläne (Kanta-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry)

Markku Hyvärinen; jäsen, Hämeenlinna (Kanta-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry)

Patrik Byholm; jäsen, Helsinki (petolintututkimuksen asiantuntija)

Risto Mattila; jäsen, Kangasala, Kuhmalahti (talouselämän asiantuntija)

Vesa Hyyryläinen; jäsen, Lammi (BirdLife Suomi)

Jukka Leskelä; jäsen, Nurmijärvi (talouselämän asiantuntija)

Terho Poutanen; jäsen, Espoo (Suomen Luonnonsuojeluliitto ry)

Jari Valkama; jäsen, Turku (Luonnontieteellinen keskusmuseo/Eläinmuseo)

Säätiön toiminnanjohtajana on toiminut **Juhani Koivu** Hämeenlinnasta.

Säätiön hallituksen jäsenille eikä toiminnanjohtajalle ole maksettu palkkoja, eikä minkäänlaisia palkkioita mistään säätiön töistä.

Säätiön hallitus piti vuoden aikana viisi kokousta. Kokouksista neljä oli sähköpostikokouksia.

2.2 Työvaliokunta

Työvaliokunnassa ovat työskennelleet:

Markku Hyvärinen, puheenjohtaja

Yrjö Kuronen, jäsen, kevätkausi ja syksy (kotisivut, nettikamerat)

Juhani Koivu, sihteeri (tekopesäohjelma ym.)

Harri Koskinen, jäsen (tekopesäohjelma)

Panu Villanen, jäsen (luentomateriaalit)

Sami Lyytinen, jäsen (kamerahankkeet)

Vesa Hyyryläinen, jäsen (Kainuun sääksiprojekti)

Anu Turku, jäsen

Pasi Leinonen, jäsen (webmaster)

Simo Loisa, jäsen

Jarmo Allonen, jäsen

Työvaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Lisäksi järjestettiin useita puhelin- ja sähköpostineuvotteluja, joista muutamat koskivat vain osaa työvaliokunnan jäsenistä.

2.3 Säätiön palveluksessa olleet työntekijät

Pohtiolammen oppaana ja huoltomiehenä työskenteli 1.6. – 30.11.2012 **Jouko Ylönen** Kangasalta. Hänen palkkaukseensa saatiin palkkatuki (perusosa) työvoimatoimistolta. Palkkauksesta vastasi **Taigabird Oy**. Palkkamenot puolitettiin Taigabird Oy:n ja säätiön kesken.

Kari Pajula työskenteli huoltomiehen tehtävissä sääksikeskuksessa ajalla 2.4. – 30.11.2012. Hänen palkkauksestaan vastasi Kangasalan työvoimatoimisto ja Kela.

Jukka Syrjänen työskenteli sääksikeskuksen oppaana ja huoltomiehenä ajalla 1.4. – 30.9.2012. Hänen palkkauksestaan vastasi kokonaisuudessaan Sääksisäätiö. Palkkaukseen saatiin täysimääräinen palkkatuki.

Kaikki kolme huoltomiestä tekivät 6,5 tunnin pituisia työpäiviä.

2.4. Henkilöstö säätiön muissa tehtävissä

Säätiön tilintarkastajana toimi **Heikki Itkonen** (HTM). Sääntömuutoksen myötä säätiöllä oli vuonna 2012 ensimmäisen kerran vain yksi ammattitilintarkastaja.

Tilintarkastajan varamiehenä toimi **Antti Pitkäniemi** (KHT) Kangasalta.

Säätiön kirjanpitäjänä on toiminut FL **Jaakko Ansaharju**.

Säätiön kotisivujen ylläpidosta vastasi alkuvuoden osalta **Yrjö Kuronen**. Vuosikokouksen jälkeen kotisivuja on ylläpitänyt **Pasi Leinonen**. Säätiön tiedottajana toimi **Terho Poutanen**. **Juhani Koivu** on toiminnanjohtajan tehtävien lisäksi vastannut säätiön rahastonhoitajan tehtävistä ja sääksikeskuksen toiminnanjohtajan tehtävistä. Niin ikään hän on toiminut Kanta-Hämeen maakuntalinnun suojeluhankkeen hankevastaavan tehtävissä (EU-hanke).

Sami Lyytinen on vastannut säätiön pesäkamerakokeiluista. **Harri Koskisen** johdolla ja toimenpitein on toteutettu sääksien tekopesäohjelmaa lähinnä Kanta-Hämeessä.

Vesa Hyyryläinen on johtanut Kainuun sääksiäprojektia. Hän on myös toiminut ”Kainuun Sääksen tekopesäohjelma 2012 – 2013” hankevastaavana (EU-hanke).

3. Sääksikeskuksen keskeisimmät hankkeet vuonna 2012

3.1 Pohtiolammen vesien säännöstelypato ja vesien johtaminen allasalueille

Padon korjaustyö siirtyi säätiöstä riippumattomista syistä yhä tuonnemmaksi. Saneeraustyön siirtyminen jo toistamiseen johtui siitä, että Wääksyn kartanolla tehtiin vuoden aikana omistajien kohdalla sukupolvenvaihdos. Uusi toimitusjohtaja ei ymmärrettävistä syistä ennättänyt kiireiltään paneutua vielä lainkaan kartanon vesivoimalan saneeraushankkeeseen. Hän kertoi säätiölle, että voimalan uudistaminen siirtyy suunnittelutöiden osalta ainakin noin vuodella, eli vuoden 2013 syksyyn. Lisäksi patoasia niveltyy ainakin osittain Pohtiolammen kosteikkohankkeeseen. Säätiön on kuitenkin esitettävä jonkinlainen korjaussuunnitelma ELY-keskukselle keväällä 2013.

3.2 Pohtiolammen kosteikkohanke

Vuoden aikana päästiin Suomen Riistakeskuksen kanssa sopimukseen siitä, että kosteikkohanke toteutetaan ainakin ns. läntisen allasalueen osalta. Syksyllä allekirjoitettiin maanomistajan kanssa sopimus kosteikon suunnittelutyön aloittamisesta. Allekirjoittajatahoina olivat Wääksyn kartano, Sääksisäätiö, Taigabird Oy ja Suomen Riistakeskus. Suunnitelman valmistuttua se lähetetään keväällä 2013 lausunnolle Pirkanmaan ELY-keskukselle (lupa-asiat). Kaivu- ja maansiirtotyöt on tarkoitus aloittaa kohteen sulkemisen jälkeen syyskuulla 2013.

3.2 Uusi kuvaustorni yleisötornin yhteyteen

Kesän työvaltaisimmaksi projektiksi muodostui uuden kuvaustornin rakennustyö. Työ kesti koko kesän, koska töitä pystyttiin tekemään vain huoltopäivänä. Näin kuvaajille aiheutettu häiriö saatiin minimoitua, jos kohta ei kokonaan poistettua. Torni valmistui syyskuun alussa. Kunnan rakennustarkastaja hyväksyi tornin otettavaksi käyttöön 10.10.2012. Keväällä 2013 on tornin alaosaan rakennettava vielä seinärakenne, joka toimii näköesteenä sääksialtaan suuntaan. Tornissa on neljä kuvauspaikkaa.

3.3 Kevättulvan aiheuttamien vahinkojen korjaustyöt

Pohtiolammella koettiin poikkeuksellisen voimakas kevättulva. Se aiheutti säätiöllekin merkittäviä tappiota. Melkoinen erä sääksikaloja karkasi sulkujen ylitse, iso piilokellari ponnahti puolittain pintaan, laiturit rikkoutuivat osin ja polkuverkostolle aiheutui pintavaurioita. Kuvaajien vuorot oli pakko peruuttaa yli kahden viikon aikajaksolta. Tulva oli tiettävästi rajuin, mitä Längelmäveden tällä alueella on ollut yli 60 viimeisen vuoden aikavälillä. Veden pinta jäi koko kesäkauden ajaksi huomattavasti tavanomaista korkeammalle.

Vahinkojen korjaaminen vaati yli kuukauden työpanoksen toiminnanjohtajalta ja säätiön huoltomiehiltä. Tappiot muodostuivat varovaisesti arvioiden 2.500 – 3.000 euron suuruusluokkaan. Vakuutukset eivät korvaa tällaisia tulvavahinkoja.

3.4 Nettikameran käyttökokeilu vakiintui pysyväksi palvelumuodoksi

Yrjö Kurosen ja **Pasi Leinosen** toimenpitein toteutettiin sääksien ravintolammikolla saalistavien sääksien kameraseurantaa koko kesäkauden ajan. Nettikameran kuvanvälityksessä hyödynnettiin edellisten kesien tapaan tietokonetta, johon verkkoyhteys rakennettiin DNA:n mökkulan avulla. Yrjö Kurosen laati asianmukaiset yhteenvedot ja sääksien iskuilastot. Lisäksi hän tallensi kesän aikana karttuneen kuva-aineiston myöhempää tutkimuskäyttöä varten ulkoiselle kovalevyllä.

Kamerapalvelun suosio kasvoi selkeästi edellisiin vuosiin verrattuna. Web-kamerasivuilla oli kesän aikana kaikkiaan noin 111000 kävijää 85 eri maasta. Kävijöistä noin 70% vieraili suomenkielisillä ja noin 30% englanninkielisillä sivuilla. Parhaina päivinä sivuilla vieraili noin 1800 katselijaa.

Kuvapalvelu herätti edelleen lukuisia tiedusteluja aina ulkomaita myöden. Supikoiraa ei suuri yleisö juurikaan näytä pystyvän tunnistamaan edes lähikuvasta. Kameraseurantaa on tarkoitus jatkaa kesäkaudella 2013. Kameraseuranta palvelee erinomaisesti myös kohteen turvajärjestelyjä. Yrjö Kurosen laatima yhteenvedo sääksien esiintymisestä web-kameraseurannan piirissä on luettavissa sääksikeskuksen kotisivulta kohdasta Sääksien seuranta/Webcam.

3.5 Sähkömittarin vaihtaminen säätiön omalle alueelle

Pohtiolammen kauppapaikan (Sääksisäätiö ja Taigabird Oy) sähkömittari oli sijoitettuna Saarioisten ajoista lukien Wääksyn kartanon riihellä sijaitsevan muuntajakaapin yhteyteen. Elenia teki syyskesällä eräitä modernisointeja ko. jakokaapilla. Tässä yhteydessä nähtiin järkeväksi siirtää Pohtiolammen etäluettava sähkömittari sääksikeskuksen läheisyyteen (Tukesin suositus). Mittari sijoitettiin nyt yleisötornin polun varrella olevaan jakokeskukseen. Samassa yhteydessä muutettiin vanhalla sähkömittarikaapilla ollut viimeinen ilmajohto, pituudeltaan 15 metriä, maajohdoksi. Nyt Sääksikeskuksen koko sähköverkko on rakennettu maanalaiseksi. Muutostyö maksoi noin 600 euroa.

3.6 Uusi kenttäkäymälä kuvaajille ja sääksitornin vieraille

Säätiö sai keväällä Ylermi Lehdolta palkkiona pienestä pellonreunan siivoustyöstä varsin hyväkuntoisen kenttäkäymälän rungon. Koppi verhoiltiin kesän aikana sekä sisä- että ulkopuolelta ja kunnostettiin muutoinkin siistiksi. Käymälä siirretään vielä paikoilleen yleisötornin polun alkupäähän keväällä ja maalataan ulkopuolelta. Uusi kenttäkäymälä nostaa oleellisesti kohteen palvelutasoa erityisesti kuvaajien näkökulmasta, koska vanha käymälärakennus sijaitsi kaukana vanhojen kala-altaiden alueella ja oli varsin huonokuntoinen.

3.7 Sääksikeskuksen eri työkohteille saatu talkootyön tuki

Vanhaan tapaan sääksikeskuksen kenttä- ja hallintotyöt (pl. huoltomiesten tehtävät) toteutettiin kokonaisuudessaan talkootyön periaatteella.

Pohtiolammen talkootöihin osallistuivat seuraavat henkilöt:

- Yrjö Kuronen	410 tuntia	(kameraseurannan järjestelyt, varauskalenteriohjelma, tallennukset)
- Veikko Haake	10 tuntia	(sähkötyöt)
- Jouko Alhainen	20 tuntia	(tornityö)
- Risto Mattila	40 tuntia	(tornityö)
- Petri Uronen	10 tuntia	(materiaalihankinnat, kuljetukset yms.)
- Jouko Ylönen	50 tuntia	(lumityöt, torni ym.)
- Kari Pajula	20 tuntia	(valokuvaustornin perustaminen)
- Pasi Leinonen	15 tuntia	(kamerapalvelut)
- Simo Loisa	30 tuntia	(tornin rakennustyö)
- Jukka Syrjänen	10 tuntia	(torni, altaiden raivaus)
- Juhani Koivu	430 tuntia	(kohteen sekalaiset työt, hallinto ml.)
Talkootyöt yhteensä	1045 tuntia	

Tunnit on arvioitu pääpiirtein. Eri henkilöiden kohdalla niissä saattaa olla muutamien tuntien heittoja puoleen tahi toiseen.

Säätiö kiittää kaikkia hankkeisiin osallistuneita saamastaan arvokkaasta tuesta.

3.8 Sääksikeskuksen muu toiminta, näyttelyt, vierailut yms.

Sääksikeskuksen kävijämäärä oli suunnilleen samansuuruinen kuin parina edellisenäkin kesänä.

Keväällä säätiön joukkue ”Pandion” osallistui valtakunnalliseen Tornien taisto -tapahtumaan. Tilaisuudessa esiteltiin lintuharrastusta noin 20:lle kohteella vierailleelle luonnonystävälle. Joukkueemme havaitsi kisan aikana 42 lintulajia. Joukkueen johtajana toimi Olli Lehtimäki.

Kahviossa oli koko kesäkauden ajan esillä Jouni Pihlajan kuvanäyttely. Näyttely oli toteutettu digitekniikalla siten, että kuvat ajettiin isolle televisioruudulle suoraan tietokoneelta diaesityksenä. Diasarjan teemana oli kuvia Utöstä.

Piilokojujen vuokrausaste oli edellisten kesien tapaan varsin korkea. Keväinen suurtulva aiheutti kuitenkin noin kolmen viikon aikajaksolla kuvausvuorojen totaalisen peruuttamisen. Tulva aiheutti siis merkittävän taloudellisen menetyksen säätiölle, ja kuvaajille mittaamattoman määrän mielipahaa. Kojujen vuokraus muodosti säätiön suurimman yksittäisen tulonlähteen myös vuonna 2012. Kojuvuokrina saadut tulot hupenivat kuitenkin varsin tarkoin kalahankintoihin, kalarehuihin, tulvavahinkojen korjauksiin, uuden kuvaustornin materiaaleihin ja kohteen moniin pieninvestointeihin.

Sääksiaiheisia tuotteita (postikortteja, kuvasalkkuja, T-paitoja, ovimagneetteja, pönttöjä, kuvasuurenoksia, tauluja, julisteita, sateensuojia, kyniä, tulitikkuja, lippiksiä ja pinssejä) oli kaupan sääksikeskuksen kahviossa. Kohteella vierailevaan huomattavan suureen kävijämäärään suhteutettuna tuotteiden kauppa on sääksikeskuksessa yhä edelleen varsin vaatimatonta. Parhaiten tekivät kauppansa T-paidat ja linnunpöntöt. Tuotekehittely ja jonkin sorttinen mainostaminen lienee ainoa keino kaupankäynnin ja ylipäätään tuotteiden kysynnän parantamiseksi.

Erilaisille ryhmille järjestettiin opastettuja vierailuja sääksitornilla kaikkiaan noin 10 eri kertaa. Oppaina tilaisuuksissa toimivat Jukka Syrjänen, Juhani Koivu ja Jouko Alhainen.

Taigabird Oy harjoitti aikaisempien vuosien tapaan kahvila- ja luontomatkailutoimintaa Pohtiolammella.

4. Säätiön osallistuminen erilaisiin linnustonsuojelu- ja tutkimushankkeisiin

4.1 Kainuun sääksen tekopesäohjelma 2012 -2013

Päätös tämän suojeluhankkeen osittaisesta rahoitustuesta saatiin Kainuun ELY-keskukselta 6.9.2012. Työt oli kuitenkin voitu aloittaa jo 11.4.2012, jolloin hanketukihakemus jätettiin sisälle toimintaryhmä Oulujärvi LEADER ry:lle.

Hanke on rakennettujen pesien suhteen edennyt asetettujen tavoitteiden mukaisesti. 13.4. – 19.11.2012 välisenä aikana rakennettiin Kainuuseen 15 tekopesää Paltamon, Kajaanin ja Vaalan pitäjiin. Hankkeen toisena toimintavuotena rakentamisen painopiste siirtyy toisaalta pohjoiseen Puolangalle ja osin Kajaanin eteläosiin. Pesistä noin kolmasosa on rakennettu tukemaan alueen luontomatkailua. Nämä tekopesät on sijoitettu lähelle valmiita vaellusreittejä tai vesistöjen rannoille siten, että matkailijat voivat lintuja häiritsemättä tarkkailla pesiviä sääksiä etäältä. Varsinaisten hankepesien lisäksi toimintaryhmä rakensi vuonna 2012 Kainuun alueelle kuusi tekopesää, eli yhteensä alueen tekopesäverkostoon liitettiin 21 uutta tekopesää.

Hankkeen toisen toimintavuoden tekopesiä varten haetaan paraikaa lupia. Virallinen rakentamislupa on saatu kahdeksaan pesään.

Hankkeen kaikki työt tehdään talkootyönä. Rakentamistyössä ovat olleet mukana Vesa Homanen, Rauno Juntunen, Jukka Leinonen, Risto Leinonen, Juha Karjalainen, Raija Karjalainen, Heljä Pylvänäinen, Kalevi Pylvänäinen, Tapio Pylvänäinen, Vesa Hyyryläinen(10 henkilöä)

Hankkeen johtajana on toiminut **Vesa Hyyryläinen**, tiedotusvastaavana **Heljä Pylvänäinen** ja rahastonhoitajana **Tuula Heikkinen**.

Talkootyötunteja on hankkeessa vuoden 2012 aikana kertynyt noin 600.

4.2 Kanta-Hämeen maakuntalinnun (sääksen) tekopesäohjelma 2012 – 2013

Päätös tämän suojeluhankkeen osittaisesta rahoitustuesta saatiin Hämeen ELY-keskukselta 27.2.2012. Tukihakemus jätettiin sisälle toimintaryhmä Linnaseutu ry:lle 16.1.2012, joten työt voitiin aloittaa jo tammikuulla.

Valmistavina töinä rakennettiin kevättalven aikana noin 50 pesäseppelettä. Samanaikaisesti käynnistettiin laajat maastontiedustelut eräiden ikimuistoisten jo autioituneiden pesäpaikkojen lähimaastoissa sopivien pesäpuiden löytämiseksi. Samanaikaisesti aloitettiin lupaneuvottelut eräiden suurmaanomistajien kanssa (Metsähallitus, UPM, StoraEnso, Tornator, Tomas ja lisäksi monet yksityiset maanomistajat). Vuoden 2012 aikana maakuntaan rakennettiin 17 uutta tekopesää.

Hankkeen talkootöihin ovat tähän mennessä osallistuneet: **Juhani Koivu** (hankevastaava) ja **Harri Koskinen** (pesien rakennustyö ja paikkasuunnittelu). Käytännön kenttätöihin ovat lisäksi osallistuneet: Simo Loisa, Väinö Valkeila, Harri Salo, Lea Koskinen, Tero Niskanen, Hannu Laurila ja Lauri Lindberg.

Tekopesävideo hankitaan palvelunostona Jorma Yrjölältä. Koska videon valmistukseen on varattu ainoastaan 1.100 euroa, on Yrjölä lupautunut alan harrastajana toteuttamaan videon vaatimat kaikki kenttäkuvaukset talkootyönä. Tarkoitukseen varattu summa kattaa näin ollen ainoastaan editointi-, monistus- ja muut studiotyöt. Videon vaatimasta raakamateriaalista on kuvattu jo yli puolet.

Talkootunteja on hankkeelle karttunut tähän mennessä yhteensä noin 540.

4.3 Osallistuminen valtakunnallisen sääksitutkimuksen kenttätöihin

Säätiö jatkoi edelleen aikaisempien vuosien tapaan Lapin, Kaakkois-Suomen ja Kainuun sääksiprojektien kenttätöiden tukemista pienin apurahoin. Esimerkiksi Inarin ja Utsjoen alueelle ei vielä ole löytynyt paikalliselta tasolta pesien tarkastajia, rengastajista puhumattakaan. Näin kenttätöryhmä on ollut pakko lähettää yhä Hämeestä.

Sääksien pesätarkistuksiin ja rengastustyöhön osallistuttiin Hämeessä professori Pertti Saurolan apuna. Tämä maastotöiden käytäntö noudattaa jo vakiintuneita muotoja ja on osoittautunut tarkoituksenmukaiseksi ratkaisuksi.

Portugaliin siirrettiin edellisten vuosien tapaan viisi sääksen poikasta. Säätiö avusti hanketta lähinnä sopivien poikasten etsimisessä ja niiden noutamisessa pesäpaikoilta Valkeakoskelle. Säätiön antama kuljetusapu hankkeelle on varsin merkittävä. Työhön osallistuivat Harri Koskinen ja Juhani Koivu.

4.4 Satelliittisääkset Jukka ja Ilmari

Jukan talvehtiminen ja kevätmuutto onnistuivat mainiosti. Jukka asettui vanhalle pesäpaikalleen Pälkäneen Äimälässä ja aloitti jo pesän rakennustyön. Se kävi mm. useana päivänä saalistamassa Pohtiolammella. Useat kuvaajat pääsivät ottamaan varsin hienoja kuvia Jukan saalistuksesta. Professori Olli Saksela onnistui tallentamaan kymmenien kuvien hienon kuva-aineiston Jukan saalistuksesta. Valitettavasti Jukka menehtyi käsittämättömällä tavalla pesäpaikkansa läheisyyteen. Viimeinen yhteys lintuun saatiin 21.4.2012. Jukan kohtaloksi saattoi muodostua rantaveteen lasketut verkot.

UPM-Kymmene sponsoroi kuitenkin säätiölle yhden uuden lähettimen. Se valjastettiin 2.8.2012 Hattulassa pesivälle sääksikoiraalle. Lintu ristittiin Ilmariksi. Ilmari muutti Kameruniin, jossa se tätä kirjoitettaessa parhailaan talvehtii. Tarkempia tietoja Ilmarista saat Luonnontieteellisen keskusmuseon nettisivuilta.

Ilmarin seuranta on liitetty myös osaksi Eurooppalaista kouluyhteistyötä.

Valitettavasti Eikka-sääkseltä takaisin saatua lähetintä ei ennakkolupauksista huolimatta pystytty korjaamaan Microwaven tehtailla. Lähetin palaa takaisin Vesa Hyyryläiselle ja se museoidaan Paltamossa, jos sopiva paikka löytyy. Vaihtoehtoisesti lähetin voidaan asettaa esille sääksikeskukseen, jossa se kertoisi suurelle yleisölle karulla tavalla, mitenkä lainsuojatonta sääksen elämä muuttomatkoilla yhä on.

4.5 Nettikamera Janakkalan Kesijärvellä

Pesäkamera asennettiin Janakkalan Kesijärven sääksiparin pesälle jo maaliskuulla. Lähetin- ja voimayksikkö siirrettiin nyt vesistön tulvimisen takia joen länsipuoliselle rannalle.

Ilmeisesti toinen linnuista oli kuitenkin vaihtunut tällä pesäpaikalla, mikä johti pesinnän varsin verkkaiseen käynnistymiseen. Kesken soidinmenoja linnut vaihtoivat lisäksi pesäpaikkaa noin 900 metrin päässä sijaitsevalle varapesälle. Pesintä tuhoutui kuitenkin varapesällä heti alkuvaiheessa, ja näin linnut jäivät vain oleilemaan koko kesäkauden ajaksi tälle pesäpaikalle.

Kamera pidettiin kuitenkin toiminnassa aina syyskuun alkuun saakka. Sääkset vierailivat myös kamerapesällä kesän aikana useita eri kertoja. Koko kesän kuva-aineisto on tallennettu ulkoiselle kovalevyllä, mutta se on vielä analysoimatta.

5. Säätiön myöntämät apurahat vuonna 2012

Säätiö myönsi kokouksessaan 18.2.2012 seuraavat apurahat:

1) Harri Koskinen, Mäntsälä Työryhmä: Sami Lyytinen, Harri Koskinen, Ilpo Painilainen, Tero Niskanen ja Tuomo Ollila	
”Sodankylän, Inarin ja Utsjoen sääksi-projektin kenttätööt”	700,00
2) Pertti Koskimies, Kirkkonummi ”Kaakkois-Suomen sääksi-projektin kenttätööt”	400,00
3) Vesa Hyyryläinen, Lammi ”Kainuun sääksi-projektin kenttätööt”	500,00
4) Jouko Alhainen, Humppila ”Uuden kuvaustornin suunnittelu ja piirustuksien laadinta”	200,00
5) Jouko Ylönen, Kangasala ”Sääksikeskuksen oma-aloitteinen talvihoito”	300,00
Apurahat, jotka on myönnetty vuosikokouksen jälkeen:	
6) Hannu Pihlasalo, Turku Eurassuon lähialueen sääksen tekopesien rakentaminen (varat Vapo)	300,00
7) Raimo Uusitalo, Turku Eurassuon lähialueen sääksen tekopesien rakentaminen (varat Vapo)	700,00
8) Annaleena Kuronen, Tuusula Kotisivujen käänöstyöt	<u>500,00</u>
Apurahat yhteensä	3.600,00

6. Säätiön kotisivut

Kotisivut ovat muodostuneet ylivertaisesti säätiön tärkeimmäksi viestintäkanavaksi. Säätiön saama palaute sivujen ajantasaisesta tiedosta on ollut poikkeuksetta myönteistä. Kotisivujen ylläpidosta ja kehittämisestä on vuonna 2012 vastannut **Pasi Leinonen**. Merkittävin parannus sivuille muodostui Pasi Leinosen alkusyksystä käynnistämästä piilokojujen varauskalenterijärjestelmän uudistamisesta. Uusi järjestelmä hankittiin sittemmin palvelunostona Note Shot Oy:ltä.

Varauskalenteriohjelma muokattiin säätiön tarpeita vastaavaksi syksyn aikana. Sovelluksen sisäajotyöt toteutti työryhmä Yrjö Kuronen, Pasi Leinonen ja Juhani Koivu. Päävastuu eri kalenteriosiodien kehittelystä ja yhteensovittamisesta valmisohjelman runkoon lankesi kuitenkin Yrjö Kuroselle. Hän yhteen sovitti syksyn aikana palveluntuottajan kanssa kymmeniä ohjelman sellaisia yksityiskohtia, jotka eivät ilman muokkaustöitä soveltuneet piilokojujen varausjärjestelmässä käytettäviksi. Työ valmistui joulukuun puolivälin tietämissä.

Uusi kuvaus- ja majoitustilojen varausjärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2013 tilauksien vastaanottamisessa.

Syksyllä käynnistettiin myös valmistelutyöt kotisivujen ylläpito-ohjelman muuttamiseksi nykyvaatimusten mukaiselle tasolle. Selvitystyön tuloksena päätettiin sivujen rakentaminen toteuttaa Joomla -nimiseen ohjelmaan tukeutuen. Sivuohtelman muutostyön tekijäksi valittiin Arto Kalliola. Työ tehdään kevättalvella 2013.

7. Tiedotustoiminta, retket, luennot ja yleisötilaisuudet

7.1 Tiedottaminen

Säätiön tiedotusvastaavana on vuoden aikana toiminut **Terho Poutanen**.

Säätiön omia tiedotteita julkaistiin kaikkiaan kaksi. Tiedotusvälineiden aktiivisuus sääksen suojelutyötä kohtaan säilyi kiitettävällä tasolla. Valtakunnan eri lehdissä julkaistiin useita sääksiasioita koskevia artikkeleita ja uutisia. Television uutislähetyksissä oltiin mukana ainakin kaksi eri kertaa. Radio-Hämeen eri ohjelmissa sääksen suojelu- ja tutkimushankkeet olivat esillä lukuisia kertoja. Esimerkiksi Kotikylä lehden numerossa 2/2012 oli artikkeli Kanta-Hämeen maakuntalinnun tekopesäohjelman kenttätöistä. M&K:n Luonnossa kirjasessa oli laaja artikkeli tekopesäohjelmasta.

Kainuun eri lehdissä oli useita pikku-uutisia, jotka koskivat Kainuun sääksen tekopesäohjelmaa. Projekti oli esillä myös Kainuun radion eri ohjelmissa. Tämän hankkeen tiedottamisesta vastasi **Vesa Hyyryläinen**.

Kangasalan matkailuesitteessä 2012 oli tavanomaisesti lyhyt kuvallinen esittely sääksikeskuksesta.

7.2 Luennot, messut ja yleisötilaisuudet

Säätiö osallistui seuraaviin tilaisuuksiin:

Rengastajakokous Oulussa 4. - 5.2.2012

Esitelmä: Sääksen suojelutyö Kainuussa 2008 -2011, **Vesa Hyyryläinen**
- esitelmä on julkaistu näyttävänä artikkelina Rengastajan vuosikirjassa 2012

Paltamo Kivesjärven Jättiläisenmaa, Oulujärvi Leader 22.8.2012

- Kainuun sääksen suojeluohjelman esittely, **Vesa Hyyryläinen**

Paltamo Kivesjärven Jättiläisenmaa, Oulujärven Jättiläiset ry 4.12.2012

- Kainuun sääksen suojeluohjelman esittely, **Vesa Hyyryläinen**
- sääksihanketta on esitelty myös Kainuun suoselvytsryhmässä

Taloustmetsien monimuotoisuus 7. – 8.6.2012 (Evo/Harviala)

Suomen Metsäyhdistyksen ja UPM:n järjestämä täydennyskoulutustilaisuus biologian opettajille

- sääksen tutkimus- ja suojelutyön esittely, **Juhani Koivu**

Vanajavesikeskuksen päätapahtuma 2012

Tilaisuus järjestettiin Valkeakosken Kanavareunassa 25.5.2012.

- säätiön osastolla esiteltiin maakuntalinnun tekopesäohjelmaa 2012 – 2013
- yleisö rakensi tilaisuudessa maakuntajohtajan nimikkopesän pesäseppeleet
- säätiö arpoi yleisöpalkintona Dick Forsmanin sääksitaulun
- taulun voitti valkeakoskelainen Pekka Marjomaa
- säätiötä tilaisuudessa edustivat **Ilmari Häkkinen ja Juhani Koivu**

7.3 Valmistettu info- ja myyntimateriaali

Itse tehdyt materiaalit:

- pönttöjä valmistettu noin 80 kpl
- yleisötornin infotaulut 8 kpl (ripustetaan keväällä 2013)

Ostetut tuotteet:

- T-paitoja 100 kpl
- sääksikynät 500 kpl

8. Säätiön saamat lahjoitukset

8.1 Säätiön saamat materiaalilahjoitukset ja muu vastaava tuki

Petri Pohjonen

- uuden kuvaustornin peltikatto, arvo noin 250 euroa

Säätiön toiminnanjohtaja

- erä työkaluja ja materiaaleja sääksikeskukseen, arvo noin 80 euroa
- henkilöauton vanhat peräkärret kalakärreiksi, arvo noin 80 euroa

8.2 Rahalliset lahjoitukset ja muut avustukset

Leena Stén 13.1.2012 (Juhani Koivu)	100,00
StoraEnso 13.1.2012 (Mauri Rautkari)	2.500,00
Tringa ry 10.2.2012 (Mauri Rautkari)	150,00
Heikki Tiainen 13.2.2012 (tekopesät)	100,00
Anu Turku 24.2.2012	150,00
Pertti Salolainen 7.9.2012	100,00
Sakari Reitamo 7.9.2012	50,00
Sponsorointituloja	200,00
Anu Lempinen (Kimmo Af Ursin 70 v.)	50,00
Jaakko Ljokoi (sääksen suojelutyöhön)	1.000,00
Willman Jukka (pesätarvikkeisiin)	20,00
Juhani Koivu (talkoolaisten ja säätiön vieraiden kahvituksia, materiaalihankintoja yms. pienmenoja)	743,00
Lahjoitukset yhteensä	5.163,00

8.3 Hallituksen ja työvaliokunnan jäsenten matka- ym. kulut

Hallituksen ja työvaliokunnan jäsenet ovat edellisten vuosien tapaan lahjoittaneet myös vuonna 2012 edelleen säätiölle kaikki eri hankkeiden yhteydessä heille syntyneet matkakustannukset.

Henkilöstön matkoja ovat olleet esimerkiksi työ-, kokous-, luento- ja erilaisten materiaalien kuljetusmatkat. Kokonaan oma lukunsa muodostuu Pohtiolammen ylläpidosta aiheutuneista huolto- ja työmatkoista. EU-hankkeiden myötä saatiin nyt kuitenkin sekä Kainuun että Hämeen tekopesäprojektien matkakustannuksista suurin osa korvauksen piiriin. Aikaisempiin vuosiin verrattuna tämä on merkittävä taloudellinen tuki tekopesäohjelmien onnistumista ja ylipäätään läpivientiä ajatellen. Näin siitäkkin huolimatta, että EU-hankkeiden piiriin ei saatu sisällytettyä läheskään kaikkia tekopesäprojektien vaatimia matkakustannuksia. Huomattava osa matkakustannuksista jäi edelleen pyyteetöntä linnustonsuojelua tekevien talkoolaisten kannettaviksi.

Tekopesäprojektien vaatimien matkojen lisäksi säätiön henkilöstölle karttui vuonna 2012 varovaisinkin arvion mukaan yhteensä 15.000 – 20.000 ajokilometriä säätiön ajoja.

Säätiön henkilöstö on niin ikään edelleen lahjoittanut myös huomattavan osan heille säätiön töissä aiheutuneista sekalaisista pienkustannuksista säätiölle. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi tulostimien musteet, paperit, CD-levykkeet, osa postimaksuista sekä säätiön vieraiden ja talkoolaisten kahvitukset.

Säätiö kiittää kaikkia työnsä tukijoita.

9. Merkkipäivät, edustukset ja huomionsoitukset

9.1 Merkkipäivät ja huomionsoitukset

- Hämeenlinnan kaupungin palvelujohtaja **Timo Tuomola** täytti 60 vuotta 7.8.2012. Säätiö muisti sääksensuojelutyön pitkäaikaista tukijaa ojentamalla hänelle Dick Forsmanin sääksitaulun nro 15/50. Luovutustilaisuus järjestettiin Aulangon näkötorjilla 6.9.2012 kello 07.00. Säätiötä tilaisuudessa edustivat Ilmari Häkkinen, Ilpo Painilainen ja Juhani Koivu.
- 24.8.2012 järjestettiin perinteinen ”Sääksen aamu” ja säätiövuosien muistelutilaisuus **Yrjö Kuroselle**, joka jäi pois säätiön hallituksesta ja työvaliokunnasta. Säätiön muistolahjana hänelle ojennettiin Dick Forsmanin sääksitaulu nro 16/50. Lisäksi hänet palkittiin säätiön kunniakirjalla n:o 15. Tilaisuus järjestettiin perinteisesti sääksitorjilla ja paikalla oli useita säätiön entisiä ja nykyisiä hallituksen jäseniä.

- Maakuntajohtaja **Juhani Honka** siirtyi Hämeen Liitosta eläkkeelle syksyllä 2012. Säätiö rakensi hänelle Juhani Hongan nimeä kantavan nimikkopesän Hämeenlinnan kaupungin metsäalueelle Aulangonjärvelle. Pesä luovutettiin maakuntajohtaja Hongalle 21.9.2012. Säätiötä luovutustilaisuudessa edustivat Ilmari Häkkinen ja Juhani Koivu.
- Sääksikeskuksen pitkäaikainen opas/huoltomies **Jukka Syrjänen** työskenteli viimeistä kertaa säätiön palveluksessa (palkkaus ei hänen kohdallaan ole enää mahdollista palkkatuella, joten tilalle on etsittävä uusi palkkatukeen oikeutettu henkilö). Säätiö muisti pitkäaikaista työntekijäänsä ojentamalla hänelle Dick Forsmanin sääksitaulun nro 17/50. Lisäksi Syrjänen palkittiin säätiön kunniakirjalla numero 16.
- Suomen sääksitutkimuksen pioneeri, kalastaja **Pentti Linkola** täytti 80 vuotta 7.12.2012. Säätiö muisti pitkän päivätyön tehnyttä sääksen suojelutyön veteraania Dick Forsmanin sääksitaululla nro 13/50. Taulu luovutettiin Linkolalle 15.12.2012 Voipaalan taidekeskuksessa Sääksmäellä. Säätiötä tilaisuudessa edustivat Ilmari Häkkinen ja Juhani Koivu.

9.2 Muut edustukset

- säätiön toiminnanjohtaja on edustanut säätiötä Hämeenlinnan seudun luonnonsuojeluyhdistyksessä
- säätiön toiminnanjohtaja on edustanut säätiötä Asunto-osakeyhtiö Hämeentie 4:n yhtiökokouksissa ja neuvottelutilaisuuksissa
- **Markku Hyvärinen** on edustanut säätiötä Kanta-Hämeen lintutieteellisessä yhdistyksessä
- **Ilmari Häkkinen** on toiminut yhteyshenkilönä Vanajavesikeskuksen ja säätiön välillä

10. Annetut lausunnot, selvitykset ja ilmoitukset (vast.)

10.1 Lausunnot

Eri puolille maotamme suunnitellaan parhaillaan niin yksittäisiä tuulivoimaloita kuin kokonaisia laajoja tuulivoimapuistojakin. Hankkeiden vetäjät, ELY-keskukset ja ympäristökonsultit ottivat säätiöön vuoden aikana useita eri kertoja yhteyksiä, jotta eri kohdealueilla sijaitsevat sääksien pesäpaikat voitaisiin ottaa mahdollisuuksien mukaan huomioon alueiden suunnittelussa. Säätiö ohjasi lausuntopyynnöistä mm. Kanta-Hämeen maakuntakaavaa koskevan asian Luonnontieteellisen keskusmuseon vastattavaksi.

Syksyllä tuli vireille myös Juvan kunnan Nevajärven kaava-asia, muta sen käsittely siirtyi vuoden 2013 puolelle.

Pohjois-Suomen osalta tuulivoimayhtiöiden konsulttina näyttää toimivan suurelta osin Suunnittelu- ja konsultointiyhtiö Pöyry. Pöyryn Oulun yksiköstä oltiinkin useita kertoja yhteydessä säätiöön mm. sääksen tekopesäverkostojen rakentamisesta tuulipuistojen läheisyyteen. Ensimmäiseksi koalueeksi nousi Hyrynsalmen tuulipuiston alue, jonka ytimessä sijaisi sääksien itsensä rakentama pesä. Säätiö delegoi asian hoitamisen Vesa Hyyryläiselle, koska hän asuu nykyisin samassa maakunnassa, jonne ensimmäisiä tuulipuistoja suunnitellaan. Säätiön omat voimavarat eivät riitä siihen, että mahdollisia tekopesähankkeita lähdetään säätiöjohtoisesti rakentamaan Kainuuseen ja Lappiin.

Säätiö tulee vastedes ohjaamaan kaikki kirjalliset lausuntopyynnöt Luonnontieteelliselle keskusmuseolle.

10.2 Reklamaatiot Vattenfall yhtiölle sähkömittarin vaihtoasiasta ja ns. tasauslaskutuksesta vuosilta 2005 – 2011

Säätiö laati kaksi reklamaatiota Vattenfall/LNI Group Oy:lle. Reklamaatiot koskivat kestävämmän perustein säätiölle esitettyä 3.845,65 euron tasauslaskutusta vuosilta 2005 – 2011. Lopulta yhtiö totesi, että se ei pystynyt enää jälkikäteen selvittämään mittarinvaihdon yhteydessä syntyneitä virheitä eikä laskutuksessaan ”välillä olleita ongelmia”, joten yhtiö päätti luopua edellä mainitun tasauslaskun perinnästä. Säätiö siis voitti tämän asian. Toki on todettava, että se vaati kohtuuttoman määrän työtä harrastajayhteisöltä.

LNI Group Oy ilmoitti kirjeellään 25.4.2012 luopuvansa kokonaan esittämästään tasauslaskusta 3.845,65 ja toivoi, että tämä ratkaisu tyydyttäisi myös säätiötä ja asia saadaan näin loppuun käsiteltyä.

10.3 Saadut apurahat

Säätiö haki Kangasalan Matkailurengas ry:ltä pientä apurahaa yleisötornin infotaulujen osittaiseen uudistamiseen. Säätiölle myönnettiin 900 euron apuraha tähän tarkoitukseen. Apuraha mahdollistaa kahdeksan (8) uuden posterin valmistamisen yleisötornille. Taulut ripustetaan tornille keväällä 2013.

10.4 Sopimukset

UPM-Kymmenen ja Sääksisäätiön välinen sopimus sääksien satelliittiseurannasta uudistettiin vastaamaan ns. kouluyhteistyöhankkeen tarpeita. Sopimus allekirjoitettiin 25.6.2012.

10.5 Eurassa kaadetun sääksen pesäpuun korvaaminen tekopesillä

Raimo Uusitalo ja Hannu Pihlasalo rakensivat sovitulla tavalla Eurassuon läheisyyteen kolme korvaavaa tekopesää kaadetun pesäpuun tilalle. Vapo korvasi tekopesien rakentamisesta aiheutuneet kulut säätiölle. Säätiö myönsi Uusitalolle ja Pihlasalolle pienet apurahat oma-aloitteisesta ja tarmokkaasta työstä Lounais-Suomen sääksien elinolojen turvaamiseksi.

11. Säätiön kiinteä omaisuus ja asunto-osakkeet

11.1 Sääksikeskus

Sääksikeskus käsitti vuoden 2012 lopussa seuraavat rakennukset ja rakennelmat:

- Sarsan opastuskeskus ja sääksikeskus (päärakennus)
- huolto- ja toimistorakennus
- sääksitorni pitkospuineen (ns. yleisötorni); tornissa on viisi kuvauspaikkaa käsittävä kuvaajien osasto
- huoltosilta
- 6 kuvaus- ja tarkkailukojua
- 1 kuvaustorni
- 1 korkea kuvaustorni (4 kuvauspaikkaa), rakennettu kesällä 2012
- lasten leikkikenttä laitteineen, pienoisgolfrata
- 4 kevytrakenteista pientä ulkovarastoa
- 1 iso ulkovarasto
- 1 lintutorni (pihatorni), Taigabird Oy:n omistama

Kaikki rakennukset ja rakennelmat sijaitsevat Wääksyn kartanon omistamalla maalla, joka on vuokrattu säätiölle.

11.2 Asunto-osakkeet

Säätiö omistaa yksiön osoitteessa Hämeentie 4 B 24, Hämeenlinna. Yksiö on ollut vuokrattuna koko vuoden 2012 ajan.

12. Säätiön taloudellinen tila ja arvio säätiön talouden todennäköisestä kehitymisestä tulevan vuoden (2013) aikana

12.1 Eräitä säätiön talouden tunnuslukuja ja vireillä olevien hankkeiden pääpiirteiset kustannukset

Säätiöllä oli vuoden 2012 päättyessä sijoitettuna määräaikaistalutuksina noin	28.000 euroa
- vuoden 2013 aikana em. summa kasvaa korkotuloilla ollen vuoden lopussa noin	28.500 euroa
Säätiön käyttövaroina oli eri pankkitileillä vuoden 2012 lopussa	15.500 euroa
Tuloja arvioidaan vuoden 2013 aikana karttuvan noin:	
- asunto-osakkeen vuokratulot	2.500 euroa
- piilokojujen vuokratulot	19.000 euroa
- tekopesät	2.000 euroa
- sääksi- yms. tuotteiden myynti	3.000 euroa
Arvio vuoden 2013 tuloista yhteensä	26.500 euroa

Odotettavissa olevia merkittävimpiä menoja vuoden 2013 aikana:

- kalahankinnat	5.000 euroa
- rehuhanhinnat	2.000 euroa
- Kainuun tekopesäohjelma (omarahoitus)	1.000 euroa
- Hämeen tekopesäohjelma (omarahoitus)	800 euroa
- kuvaustornin viimeistelytyöt (materiaalit)	1.000 euroa
- apurahat 2013	3.000 euroa
- hallintomenoja (mm. vakuutusmaksut)	3.000 euroa
- Pohtiolammen ylläpitomenoja (mm. päärakennuksen maalaus, opas/huoltomies palkkausmenot jne.)	3.400 euroa
- sääksituotteiden hankinnat	2.800 euroa
- patotyömaa	3.000 euroa
- lintuvesikosteikko	2.000 euroa
Arvio menoista yhteensä	26.500 euroa

Puskurirahasto muodostuu siis tässä vaiheessa vuodelta 2012 säästyneistä 15.500 euron suuruisista käyttövaroista. Summa on kovin pieni ottaen huomioon säätiön äärimmäisen herkästi haavoittuva tulopohja.

Sääksien satelliittihankkeiden budjetointi elää kokonaan omaa elämäänsä täysin ulkopuolella näistä säätiön tavanomaisista tuloista ja menoista. Se on tyystin riippuvainen mahdollisesti saatavista lahjoituksista ja/tai muusta ulkopuolisesta tuesta.

12.2. Arvio säätiön talouden todennäköisestä kehitymisestä lähivuosien aikana

Säätiön parhaaksi tulonlähteeksi on muodostumassa sääksikeskuksen piilokojujen vuokraaminen kuvaajille. Sääksikuvauksen tarjoaminen suurelle kuvaajajoukolla on osoittautunut erinomaiseksi luontomatkailutuotteeksi. Kun varsinaisten piilokojujen varausjärjestelmä avataan kuvaajille säätiön kotisivulla, niin koko kesä myydään loppuun muutamissa minuuteissa. Toki tuote vaatii jatkuvia investointeja, jotta pystytään vastaamaan kuvaajien asettamiin kuvauspaikkojen tiukkoihin laatuvaatimuksiin.

Kuvausmaksuina saatavat tulot saattavat parhaassa tapauksessa nousta noin 20.000 euron suuruusluokkaan kesäkaudella. Näin saatavista tuloista menee kuitenkin noin puolet kalojen, kalarehujen ja alaiden suojamateriaalien hankintaan. Niin ikään kohteen huoltomiehen palkkakulut on irrotettava ko. tuloerästä.

Tämä tulolähde on siis säätiölle sinänsä erinomaisen hyvä ja merkittävä, mutta se on myös äärimmäisen riskialtis. Riskeinä on nähtävä: ravintokalojen huono saatavuus, kalarehun jatkuva hinnannousu, rajut kevättulvat, kuivat kesät, Wäöksynjoen vedenjuoksetus uusien säännösten mukaan, saukkojen aiheuttama kalahävikki talvisin, kalavarkaudet, ilkivalta, kuvaajien yhä kasvavat vaatimukset kuvauspaikkojen suhteen yms. ulkoiset tekijät, joita on runsaasti tässä lueteltujen lisäksi.

Säätiön muiden tulojen muodostama tiekartta on pysynyt liki sellaisenaan, miksi se muutamia vuosia sitten hahmoteltiin, piirrettiin. Erilaiset sääksituotteet, linnunpöntöt ja joissakin tapauksissa rakennettavat tekopesät muodostavat tämän tuoteryhmän. Tässä mainittujen tuotteiden kaupallinen kehittäminen ja markkinointi, on säätiössä kuitenkin täysin alkeellisella tasolla. Tuotekehittelyyn ja markkinointiin pitäisi vastedes pystyä osoittamaan lisäresursseja, jotta säätiön tämä tulosektori ei näivettyisi lopullisesti.

Koko Euroopassa vallitseva taloudellinen laskusuhdanne on omiaan vaikeuttamaan pienen säätiön talouden lujittamista. Maamme taloudellisen tilanteen vaikeuksista huolimatta on nähtävä, että säätiö pystyy, toki paljolti talkootyöhön tukeutuen, jatkamaan tärkeätä työtään, mikäli vuosibudjetit mitoitetaan myös tulevana vuosina alle 30.000 euron suuruusluokkiin.

Säätiön toiminnallisena ja taloudellisena lippulaivana on kuitenkin pidettävä Kangasalan Pohtiolammella sijaitsevaa sääksikeskusta. Sääksikeskusta on nyt ylläpidetty ja kehitetty vuodesta 1995 lähtien. Suurelta yleisöltä saatu palaute on ollut voittopuolisesti kannustavaa. Se motivoi jatkamaan ja kehittämään kohteen toimintaa. Ehken olisi tähdittävä vielä yhden EU-hankkeen hakemiseen kohteen kehittämiseksi. Se lienee mahdollista kuitenkin vasta vuonna 2014, kun uusi ohjelmakausi käynnistyy.

Monet aistittavissa olevat ennusmerkit viittaavat siihen, että tällaisen harrastajapohjaisen pyyteettömän lajisuojelutyön merkitys tulevana vuosina on yhä korostuva. Esimerkiksi maamme poliittinen johto on viime aikoina toistuvasti vedonnut kolmannen sektorin toimijoihin. Sanoma on ollut selkeästi se, että säätiömme kaltaiset vapaaehtoisjärjestöt tukisivat toiminnallaan julkisen sektorin työtä ottamalla aikaisempaa suuremman vastuun omien toimialojensa monimuotoisten haasteiden ratkaisemisessa. Uskomme vilpittömästi, että Sääksisäätiö pystyy myös tulevana vuosina tukemaan maamme ympäristöhallintoa tässä lajisuojelun vaativassa ja meitä kaikkia koskevassa tärkeässä tehtävässä. Polku on jo valmiiksi merkitty.

Säätiön puheenjohtaja

Ilmari Häkkinen

Säätiön toiminnanjohtaja

Juhani Koivu